

Врз основа на член 22 став 1 точка 9 од Законот за локална самоуправа (Службен весник на РМ бр.05/02 и Службен весник на РСМ бр.202/24) и член 14 став 2 од Законот за заштита на населението од заразни болести (Службен весник на Република Македонија бр. 66/2004; 139/2008; 99/2009; 149/2014; 150/2015 и 37/2016), Советот на Општина Градско, на седницата одржана на ден 27.02.2026 година донесе:

ПРОГРАМА
за спроведување на општи мерки за заштита на населението
од заразни болести на подрачјето на општина Градско
за 2026 година

Според законот, заштитата на населението од заразни болести претставува организирана општествена активност со цел да се спречи појавата, да се намали, отстрани или искорени ширењето на заразните болести, кои се од посебно значење за Република Северна Македонија.

Заради заштита од заразни болести се спроведува епидемиолошки надзор и се применуваат општи и посебни мерки, а по потреба се спроведуваат и вонредни мерки.

Епидемиолошкиот надзор го организираат епидемиолошките служби при Институтот за јавно здравје и Регионалните центри за јавно здравје.

Општите мерки за заштита од заразни болести ги програмираат и планираат општините, а ги предлагаат Центрите за јавно здравје.

Општи мерки за заштита на населението од заразни болести се:

1. Обезбедување на безбедна вода за пиење и контрола на исправноста на водата и објектите за водоснабдување;
2. Обезбедување на санитарно-хигиенски и други услови во производството, подготвувањето, чувањето и прометот на храната;
3. Отстранување на отпадни води и друг цврст и течен отпад на начин кој ќе оневозможи загадување на човековата околина (вода земјиште воздух);
4. Вршење на превентивна дезинфекција, дезинсекција, дератизација и други хигиенско технички мерки во населените места и други јавни површини;
5. Обезбедување на санитарно-технички и хигиенски услови во јавните објекти: училишни и предучилишни установи, објекти за исхрана, водоснабдување, други јавни установи, средства за јавен сообраќај, како и на јавни места;
6. Обезбедување на хигиенски исправна вода, вода во бањите, рекреативните базени, езера и други рекреативни објекти и природни лекувалишта;
7. Обезбедување на превентивно-промотивни активности за унапредување на здравјето на населението;

Општите мерки ги организираат и следат единиците на локалната самоуправа и одредени правни лица, во соработка со центрите за јавно здравје.

Посебни мерки за заштита на населението од заразни болести се:

1. Откривање на извори на зараза (заболени или носители) и поставување на етиолошка дијагноза;
2. Пријавување на заразните болести;
3. Епидемиолошки истражувања;
4. Изолација, здравствен надзор, карантин, превози, задолжително лекување;
5. Имунизација и хемиопрофилакса;
6. Дезинфекција, дезинсекција и дератизација;
7. Спроведување на здравствени-хигиенски прегледи;
8. Следење на интрахоспиталните инфекции и певземање мерки за нивна превентива;
9. Здравствена едукација.

Посебните мерки за заштита на населението од заразни болести ги планираат и извршуваат здравствените работници во референтни здравствени установи, според специфичната цел и мерки за кои се регистрирани.

Во услови на епидемии и катастрофи од пошироки размери се спроведуваат и вонредни мерки за заштита на населението од заразни болести кои ги предлага Комисијата за заштита на населението од заразни болести при Владата на Република Северна Македонија.

Спроведувањето на мерките за заштита на населението од заразни болести и средствата за нивно спроведување имаат приоритет во однос на спроведувањето на останатите мерки за здравствена заштита. Со програмата за спроведување на општи мерки за заштита на населението од заразни болести се утврдуваат активностите, извршителите, роковите и изворите на финансиски средства за спроведување на општите мерки во спречувањето и сузбивањето на заразните и другите заболувања на територијата на Општина Градско.

Општите мерки и активности ги организира и следи Општина Градско, во соработка и стручен надзор на ЈЗУ Центар за јавно здравје Велес и доставениот елаборат со акционен план за спроведување на превентивна дезинсекција и дератизација на подрачјето на општина Градско за 2026 година.

Заради заштита на населението од заразни болести во општина Градско, во 2026 година ќе се спроведат следните мерки:

1. Обезбедување на безбедна вода за пиење и контрола на исправноста на водата и објектите за водоснабдување;
2. Отстранување на отпадни води и друг цврст и течен отпад на начин кој ќе оневозможи загадување на човековата околина (вода земјиште воздух);
3. Вршење на превентивна дезинфекција, дезинсекција, дератизација и други хигиенско технички мерки во населените места и други јавни површини;
4. Обезбедување на санитарно-технички и хигиенски услови во јавните објекти: училишни и предучилишни установи, објекти за исхрана, водоснабдување, други јавни установи, средства за јавен сообраќај, како и на јавни места;
5. Обезбедување на хигиенски исправна вода во бањите, рекреативните базени, езера, и други рекреативни објекти и природни лекувалишта;
6. Обезбедување на превентивно-промотивни активности за унапредување на здравјето на населението.

1. Обезбедување на безбедна вода за пиење и контрола над исправноста на водата и објектите за водоснабдување.

Согласно Одлука на Советот на Општина Градско водоснабдување на неколку населени места во општината врши ЈКП "Клепа" од Градско.

Општина Градско во 2026 година ќе продолжи да се грижи за континуирано снабдување на населението со доволни количини исправна вода за пиење.

За да се обезбеди исправна вода за пиење за жителите, ќе се спроведат следните активности:

- Редовна контрола на квалитетот на водата за пиење од водоснабдителните системи, природните чешми и бунари.

По добивањето на месечен извештај за исправноста на водата за пиење општината односно ЈКП "Клепа" ќе ги превземе сите потребни активности за обезбедување на исправна вода за граѓаните.

- Редовно хлорирање на водата
- Навремено отстранување на секој настанат дефект во водоводната и канализационата мрежа;
- Промотивни и други активности за рационално користење на водата за пиење.

2. Отстранување на отпадни води и друг цврст и течен отпад на начин кој ќе оневозможи загадување на човековата околина (вода земјиште воздух);

Според одлука на Општина Градско, организирањето, отстранувањето на цврст отпад и отпадни води го врши ЈКП "Клепа".

- ЈКП "Клепа" има склучено договори за собирање на цврст и друг безопасен смет со домаќинствата и останатите вршители на дејност, во населените места во општината и контуинирано ќе продолжи да вклучува нови корисници на оваа услуга, со цел вклучување во организираното собирање, транспортирање, и депонирање на смет, со што ќе се обезбеди здрава и чиста животна средина за сите граѓани на општина Градско.

Во договорот многу добро се прецизирани обврските на корисникот и давателот на услугата како што се:

- Фрлањето смет само во контејнерите и местата за таа намена;
- Редовно собирање, празнење на контејнерите, транспортирање и депонирање на сметот;

Други активности:

- Собирање на дивите депонии и транспортирање и одлагање на собраниот смет во депонијата "Голема Глава" кај Градско;
- Редовно ќе се одржуваат постоечките а по потреба ќе се направат и нови канали, за атмосферски води со цел да се оневозможи загадување на воздухот, водата и почвата.

3. Вршење на превентивна дезинфекција, дезинсекција, дератизација и други хигиенско технички мерки во населените места и други јавни површини;

Законот за Заштита на населението од заразни болести налага превентивна дезинфекција, дезинсекција и дератизација во здравствени, училишни, предучилишни, социјални установи, објекти за производство и промет на храна, зелени пазари, автобуски стојалишта, канализации, депонии и друго.

Спроведувањето на дезинфекција, дезинсекција и дератизација во јавните установи и објекти ќе се врши врз основа на барање или склучени договори помеѓу ЈЗУ ЦЈЗ Велес, или други даватели на вакви услуги и корисниците на услугите.

Превентивна Дезинфекција ќе се врши во сите основни и подрачни училишта во периодот пред почетокот на учебната година и пред почетокот на второто полугодие.

Дезинсекција ќе се врши на целата територија на општината, со претходно мапирање на локациите и населените места каде присуството на комарците е поголемо, населените места низ кои течат реки, притоците, оризниците, депониите и сл.

Третирањето ќе се врши во март за ларвицидна дезинсекција и во јуни, јули и август се врши адултицидна дезинсекција против возрасни комарци. Дезинсекцијата се изведува во раните утрински часови и тоа при поволни временски услови, без ветер, дожд и сл. Конкретните датуми се утврдуваат во зависност од метеоролошките состојби.

При неповолни временски услови назначените термини се одложуваат за првиот поволен термин.

Заради безбедно и ефикасно извршување на работите, граѓаните навремено се информираат преку печатените и електронските медиуми за времето и начинот на спроведување на аеросолната дезинсекција.

Аплицирањето на средството го врши фирма регистрирана за таа дејност, која поседува соодветна потребна документација за вршење на ваква дејност.

Средството за спроведување на аеросолната дезинсекција треба да биде регистрирано и одобрено од Министерството за здравство на РСМ како погодено средство за користење во урбани средини.

Дератизација ќе се врши во стамбените реони (јавни површини како што се парковите, игралиштата, пазарите, диви депонии и др.), во канализационата мрежа (во шахтите) и депониите за комунален отпад.

Системска дератизација се спроведува најмалку два пати годишно, а и повеќе пати годишно кога тоа е потребно и тоа го одредува надлежната санитарна инспекција.

Времето на изведување на дератизацијата треба да се изврши во текот на годината во две главни етапи и во периодот од март - јуни и септември - декември. Во овој временски период системската дератизација треба да се изврши во стамбени реони (јавни површини како што се пазарите дивите депонии и сл.) како и канализационата мрежа и депониите за комунален отпад или временни губришта, водотеците на територијата на општината.

За вршење на превентивна дезинфекција, дезинсекција, дератизација Општина Градско во Буџетот за 2026 година предвидени се средства во износ од 236.000,00 денари од програма Ј8, подпрограма Ј80 - други комунални услуги, подставка 424 230.

4. Обезбедување на санитарно-технички и хигиенски услови во јавните објекти:

Училишни и предучилишни установи, објекти за исхрана, водоснабдување, други јавни установи, средства за јавен сообраќај, како и на јавни места;

Децата и учениците се најнезаштитената категорија на население. За заштита на нивниот интегритет, и нивна заштита од заразни болести како што се заразна жолтица и други цревни заболувања, во 2026 година ќе се продолжат редовните посети на училишните установи од страна на санитарниот и здравствен инспектор и лекарите од Центарот за јавно здравје.

Врз основа на направените контроли на терен, училиштата ќе добиваат извештај за стекнатата состојбата, со предлог мерки за подобрување.

5. Обезбедување на хигиенски исправна вода вода во бањите, рекреативните базени, езера, и други рекреативни објекти и природни лекувалишта

Следење на исправноста на водата на реките Вардар, Брегалница и Црна Река како поголеми реки на територијата на Општина Градско, како и Подлешко езеро кои од страна на населението се користат за рекреативно капење.

ЈЗУ Центар за јавно здравје прави анализа на водата од реките Вардар, Брегалница и Црна Река како и водата во Подлешко езеро. Доколку се констатира дека водата од реките и езерото е загадена, ќе се извести населението за да не се користат за рекреативно капење и ќе се превземат мерки за решавање на проблемот со загаденоста на реките.

6. Обезбедување на превентивно-промотивни активности за унапредување на здравјето на населението.

- Советување на населението како да се заштитат од заразни болести и советување на лицата заболени од заразни болести.

- Во зависност од случувањата ќе се спроведуваат и типизирани предавања на учениците од основните училишта.

- Следење на исправноста на водата за пиење од водоснабдителните системи со вршење на хемиски и бактеролошки анализи од страна на ЦЈЗ Велес.

Програмата ќе се финансира со средства од Буџетот на Општина Градско.

Совет на Општина Градско
Претседател

Драгана Данева